

До 20-річчя Навчально-наукового інституту філософії та
освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Програма
Всеукраїнської науково-практичної конференції

«Церква та Армія в Україні»

7 травня (середа) 2025 року Початок 10:00

Гуманітарний корпус

вул. О. Кониського 8/14

ауд. 3-4 (Зала імені Григорія Волинки)

КИЇВ - 2025

Кафедра богослов'я та релігієзнавства
Навчально-наукового інституту філософії та
освітньої політики
Українського державного університету імені
Михайла Драгоманова

Відділення релігієзнавства
Інституту філософії імені Г.С. Сковороди
Національної академії наук України

Кафедра релігієзнавства
Філософського факультету
Київського національного університету імені
Тараса Шевченка

ПРОГРАМА

7 травня 2025 р., середа(час київський)

**м. Київ, Гуманітарний корпус Українського державного
університету імені Михайла Драгоманова
(вул. О. Кониського, 8/14, 3 поверх, аудиторія 3-4)**

Конференція відбудеться у змішаному форматі, охочі можуть
долучатись через сервіс відеоконференції Google Meet.

Посилання для підключення:

<https://meet.google.com/jnm-xeom-xfh>

10:00 – початок

12:30 -13:00 – перерва

15.00 – підведення підсумків

Регламент – один виступ до 15 хв. (включно з обговоренням)

ОРГКОМІТЕТ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЕРЖАВНО-КОНФЕСІЙНІ ВІДНОСИНИ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ВИКЛИКИ**

АНДРУЩЕНКО
Віктор Петрович

ректор Українського державного університету імені
Михайла Драгоманова, доктор філософських наук,
професор, член-кореспондент НАН України, дійсний
член (академік) НАПН України

ТОРБІН
Григорій Мирославович

проректор з наукової роботи Українського
державного університету імені Михайла
Драгоманова, доктор фізико-математичних наук,
професор

САГАН
Олександр Назарович

завідувач Відділення релігієзнавства Інституту
філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, доктор
філософських наук, професор

РУСАКОВ
Сергій Сергійович

директор Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики, доцент, професор кафедри філософської антропології, філософії культури та культурології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, кандидат філософських наук

БОНДАРЕНКО
Віктор Дмитрович

завідувач кафедри богослов'я та релігієзнавства Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор філософських наук, професор, заслужений діяч науки і техніки

ХАРЬКОВЩЕНКО
Євген Анатолійович

завідувач кафедри релігієзнавства філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор філософських наук, професор

ЧОРНОМОРЕЦЬ
Юрій Павлович

науковий керівник науково-дослідницької роботи «Єдність православних в Україні як фактор національної безпеки», доктор філософських наук, професор, професор кафедри богослов'я та релігієзнавства Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

ЦЕЛКОВСЬКИЙ
Геннадій Анатолійович

кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри богослов'я та релігієзнавства Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

ВИСОЦЬКА
Тамара Михайлівна

головний спеціаліст Відділу забезпечення діяльності голови Державної служби України з етнополітики та свободи совісті, доктор філософії

БАШТОВИЙ
Володимир Іванович

начальник відділу організації наукових досліджень Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, кандидат фізико-математичних наук, професор

ВАСИЛЕНКО
Вікторія Станіславівна

заступник директора з навчально-методичної роботи Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, старший викладач кафедри богослов'я та релігієзнавства

КОРИЦЬКИЙ
Ярослав Броніславович

голова Наукового товариства студентів та аспірантів Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, аспірант II року «Релігієзнавство» кафедри богослов'я та релігієзнавства

Вітальне слово:

АНДРУЩЕНКО
Віктор Петрович

ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор філософських наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України, академік Національної академії педагогічних наук України

ТОРБІН
Григорій Мирославович

проректор з наукової роботи Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор фізико-математичних наук, професор

Доповіді:

Бондаренко Віктор
(модератор конференції)
завідувач кафедри богослов'я та релігієзнавства УДУ імені Михайла Драгоманова, доктор філософських наук, професор

**СВЯЩЕНСТВО: МІЖ
БРОНЮВАННЯМ ТА
АЛЬТЕРНАТИВНОЮ СЛУЖБОЮ**

Саган Олександр
завідувач Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, доктор філософських наук, професор

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ЕТАПИ
СТАНОВЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО
КАПЕЛАНСТВА У НЕЗАЛЕЖНІЙ
УКРАЇНІ**

Височан Руслан
*військовий капелан УГКЦ
ст. лейтенант капеланської
служби Служби військового
капеланства ЗСУ ТВО
Заступника начальника
Служби військового
капеланства ЗСУ*

**СУЧАСНИЙ СТАН:
ІНСТИТУАЛІЗАЦІЯ ТА
ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ СЛУЖБИ
ВІЙСЬКОВОГО КАПЕЛАНСТВА
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

Лисенко Сергій
*кандидат філософських наук,
доцент, президент
Всеукраїнського міжконфесійного
релігійного християнсько-
військового братства*

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ
ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕРКОВ ТА
РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В
УКРАЇНІ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ
МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я У**

ВЕТЕРАНІВ РОСІЙСЬКО- УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Кореневич Валентин

*Директор бакалаврської і
магістерської програм
"Пасторсько капеланського
керівництва" у Київський
богословський семінарії, Викладач
магістерської програми
"Пасторсько капеланського
керівництва" у Таврійському
християнському інституті,
місто Київ. Президент
громадської організації "Оливкова
гілка". Полковник ЗСУ у запасі.*

ІНСТИТУАЛІЗАЦІЯ ВІЙСЬКОВОГО КАПЕЛАНСТВА

Чорноморець Юрій

*професор кафедри богослов'я та
релігієзнавства УДУ імені
Михайла Драгоманова, доктор
філософських наук, професор*

РАДИКАЛЬНИЙ ПАЦИФІЗМ І ХРИСТИЯНСЬКИЙ РЕАЛІЗМ ЯК ПРОТИЛЕЖНІ СТРАТЕГІЇ СТАВЛЕННЯ ДО ВІЙНИ У СУЧАСНОМУ БОГОСЛОВ'І: УКРАЇНСЬКА ПЕРСПЕКТИВА

Хаварівський Устим

*кандидат наук з державного
управління, консультант,
Державна служба України з
етнополітики та свободи совісті*

БРОНЮВАННЯ ВІЙСЬКОВОЗОБОВ'ЯЗАНИХ СВЯЩЕНОСЛУЖИТЕЛІВ НА ПЕРІОД МОБІЛІЗАЦІЇ ТА НА ВОЄННИЙ ЧАС

Кушнірчук Анатолій

*Штатний капелан ДФТГ "Буча"
Пастор-капелан Ірпінської
Біблійної церкви (ЄХБ)*

БІБЛІЙНЕ ПІДГРУНТЯ ВЗАЄМОДІЇ ЦЕРКВИ ТА АРМІЇ

12.00 - 12.30

ПЕРЕРВА ауд. 3-7

Недавня Ольга

*кандидат філософських наук,
старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник
Відділення релігієзнавства
Інституту філософії імені
Г.С. Сковороди НАН України*

Левочко Руслан (ієрей)

*військовий капелан 6 Волинського
прикордонного загону, асистент
кафедри Священного Писання та
богослов'я Волинської
православної богословської
академії*

Бучма Олег

*кандидат філософських наук,
доцент, старший науковий
співробітник Відділення
релігієзнавства Інституту
філософії імені Г. С. Сковороди
НАН України*

Медвідь Федір

*доктор наук в галузі політології,
кандидат філософських наук,
доцент, професор МКА, академік
Міжнародної академії безпеки
життєдіяльності, докторант
Міжрегіональної академії
управління персоналом*

Куриляк Валентина

*Доктор богослов'я, доцент, в.о.
зав. кафедри філософії, теології
та історії церкви Українського
гуманітарного інституту*

Гордієнко Михайло

*кандидат політичних наук,
доцент, доцент кафедри
соціальної роботи Яготинського
інституту ПрАТ ВНЗ «МАУП»*

**ОРГАНІЗАЦІЯ ВІЙСЬКОВОГО
КАПЕЛАНСТВА В УКРАЇНСЬКІЙ
ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ
ПІД ЧАС ВІЙНИ РОСІЙСЬКОЇ
ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ
(ОНЛАЙН)**

**ПОНЯТТЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО
ДУАЛІЗМУ У ДІЯЛЬНОСТІ
СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВОГО
КАПЕЛАНСТВА: МОЖЛИВОСТІ ТА
ВИКЛИКИ (ОНЛАЙН)**

**РЕЛІГІЙНІ ПРАВА І СВОБОДИ НА
ВІСТРІ ВЗАЄМОДІЇ ЦЕРКВИ ТА
АРМІЇ В ПРОТИСТОЯННІ
РОСІЙСЬКІЙ АГРЕСІЇ**

**ДУХОВНО-РЕЛІГІЙНА
БЕЗПЕКА УКРАЇНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА ЯК ВАЖЛИВА
ЗАПОРУКА В ПРОТИСТОЯННІ
РОСІЙСЬКІЙ АГРЕСІЇ**

**РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА
ЯК ЧИННИК ТРАНСФОРМАЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ
ПРОТЕСТАНТСЬКИХ ГРОМАД
УКРАЇНИ**

**САКРАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЯК
СКЛАДОВА ПОДОЛАННЯ
ІМПЕРСЬКОГО ПОНЕВОЛЕННЯ**

Зуйков Володимир

*аспірант спеціальності
«Богослов'я» УДУ імені Михайла
Драгоманова, старший викладач
Таврійського християнського
інституту*

Бортницька Вікторія

*адміністратор програми
"Пасторсько-капеланське
керівництво" Київської
Богословської семінарії*

Сулятицький Богдан

*аспірант, Український державний
університет імені Михайла
Драгоманова*

Савкін Олег

*магістр спеціальності
«Релігієзнавство», Український
державний університет імені
Михайла Драгоманова*

Целковський Геннадій

*кандидат філософських наук,
доцент, докторант кафедри
богослов'я та релігієзнавства
УДУ імені Михайла Драгоманова*

Висоцька Тамара

*головний спеціаліст Відділу
забезпечення діяльності голови
Державної служби України з
етнополітики та свободи
совісті, доктор філософії*

Шушпанніков Олег

*кандидат політичних наук,
старший науковий співробітник
відділу організації наукових
досліджень УДУ імені Михайла
Драгоманова*

КАПЕЛАНСЬКЕ

**ВОЛОНТЕРСЬКЕ СЛУЖІННЯ В
СТАБПУНКТАХ ТА ШПИТАЛЯХ НА
ПЕРЕДОВІЙ: ДУХОВНА
ТА ПСИХОСОЦІАЛЬНА
ПІДТРИМКА В УМОВАХ ВІЙНИ**

**ШПИТАЛЬНЕ КАПЕЛАНСТВО В
УКРАЇНІ: ДУХОВНА ОПІКА,
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА
ВЗАЄМОДІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ОСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ**

**ВІЙНА ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ
БОГОСЛОВСЬКОЇ ДУМКИ
(ОНЛАЙН)**

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ
ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ШЛЯХИ
РЕФОРМУВАННЯ
АЛЬТЕРНАТИВНОЇ
(НЕВІЙСЬКОВОЇ) СЛУЖБИ В
УКРАЇН**

**МІЖНАРОДНИЙ ПРАВОВИЙ
АСПЕКТ МОБІЛІЗАЦІЙНОГО
ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ
РЕЛІГІЙНИХ ПРАВ ТА СВОБІД**

**БРОНЮВАННЯ СВЯЩЕНСТВА:
МОРАЛЬНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ**

**ДУШПАСТИРСЬКА ОПІКА В
УМОВАХ ДУХОВНОЇ МОБІЛІЗАЦІЇ
(ОНЛАЙН)**

Василенко Вікторія

*старший викладач кафедри
богослов'я та релігієзнавства
УДУ імені Михайла Драгоманова*

Кушнірчук Василь

*аспірант 3 року навчання
«Богослов'я» кафедри богослов'я
та релігієзнавства УДУ імені
Михайла Драгоманова*

Апаршин Іван

*аспірант спеціальності
«Богослов'я» кафедри богослов'я
та релігієзнавства УДУ імені
Михайла Драгоманова*

Корицький Ярослав

*аспірант 2 року навчання
«Релігієзнавство» кафедри
богослов'я та релігієзнавства
УДУ імені Михайла Драгоманова*

Складан Андрій

*аспірант 2 року навчання
«Релігієзнавство» кафедри
богослов'я та релігієзнавства
УДУ імені Михайла Драгоманова*

Янауер Мечислав

*аспірант 4 року навчання
«Релігієзнавство» кафедри
богослов'я та релігієзнавства
УДУ імені Михайла Драгоманова*

**ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ
ОБМЕЖЕННЯ РЕЛІГІЙНОЇ
СВОБОДИ**

**ВОЄННИЙ ФАКТОР
МІЖПРАВОСЛАВНИХ ПРОТИРІЧ В
УКРАЇНІ**

**ІДЕАЛ ВОЇНА-ЗАХИСНИКА В
ПРАВОСЛАВНІЙ АНТРОПОЛОГІЇ:
ДУХОВНІ ТА МОРАЛЬНІ ВИМІРИ**

**АРМІЯ ТА ЦЕРКВА ЯК
КОМПЛІМЕНТАРНІ ІНСТИТУТИ
СОЦІАЛЬНОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ
СУПІЛЬСТВА**

**ЦІННІСНА ОСНОВА
РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ВІЙНИ В
ПРАВОСЛАВНИХ МЕДІА**

**ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ
ІНСТИТУТУ СВІТСЬКОГО
МОРАЛЬНОГО РАДНИКА У
ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ**

Публікації

- Тези за матеріалами конференції в збірнику **«Гуманітарний корпус»** (подача до 30 травня за поштою конференції, безкоштовно)

Статей:

- в науковому журналі категорії Б **«Культурологічний альманах»** з релігієзнавства, філософії, історії та археології, культурології (платно) - <https://almanac.npu.kiev.ua>
- в науковому журналі категорії Б **«Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник»**. У віснику містяться результати нових досліджень у галузі філософії, релігієзнавства та політичних наук. (платно) - <https://sophia.knu.ua>
- в науково-публіцистичному часописі **«Церква та Суспільство»** з богослов'я, філософії, історії, соціології та релігієзнавства, орієнтований на священнослужителів та усіх зацікавлених у проблематиці - <https://churchandsociety.org.ua>

